

सदस्यास्तु निरीश्वरेऽपि दक्षाध्वरे धनलोभेन स्वप्रवृत्तिमनुचिंत्यानुतप्ताविरक्तिमाशासनास्तुवंति हेशरणद आश्रयप्रद उत्पत्त्यध्वनिसंसारमार्गे वर्तमानो अज्ञानां सार्थः समूहस्ते पादौकस्त्वत्पादरूपं निवासं कदायास्यति अशरणे विश्रामस्थानशून्ये उरुक्लेशा एव दुर्गमस्थानानियस्मिन् अंतक एवो यो व्यालस्तेनान्विष्टे लक्ष्मीकृते विषयरूपामृगतृष्णायस्मिन् आत्माऽहंकारास्पदं शरीरं ममत्वास्पदं गेहं च स एव उरुभारी यस्य सः द्वंद्वानि सुखदुःखादीन्येव श्वभ्राणि गतायस्मिन् खला एव मृगा व्याघ्रादयस्तेभ्यो भयं यस्मिन् शोक एव दावाग्रिर्यस्मिन् कामेन उपसृष्टः पीडितः ॥ २८ ॥ श्रीरुद्रस्तु पूर्वममनिंदादुःसहासीत् इदानीं तु तां न गणयामीत्याह तवेति आशिषा कामेन असक्तैर्निष्कामैः रचितधियमभिनिवेशितचित्तम् अविद्यलोकः अविद्यः विद्याहीनो लोकः मामाम् यद्यपि विद्वंजपति आचारभ्रष्टं जपति तज्जल्पनं तव यः परोऽनुग्रहस्तेन त्वत्पराणां वा योऽनुग्रहस्तेन ॥ २९ ॥ भृगुस्तु

सदस्या ऊचुः उत्पत्त्यध्वन्यशरण उरुक्लेशदुर्गेऽतको ग्रव्यालान्विष्टे विषयमृगतृष्णात्मगेहो रुभारः ॥ द्वंद्वश्वभ्रे खलमृगभयेशोकदावेऽज्ञसार्थः पादौकस्ते शरणद कदायातिकामोपसृष्टः ॥ २८ ॥ रुद्र उवाच तव वरद वरांघ्रावाशिषेहाखिलार्थेत्यपि मुनिभिरसक्तैरादरेणार्हणीये ॥ यदिरचितधियं माविद्यलोकोपविद्वंजपतिनगणयेत त्वत्परानुग्रहेण ॥ २९ ॥ भृगुरुवाच यन्मायया गहनयाऽपहतात्मबोधाब्रह्मादयस्तनुभृतस्तमसि स्वपंतः ॥ नात्मनश्चित्तं तव विदंत्यधुनाऽपि तत्त्वं सोयं प्रसीदतु भवान्प्रणतात्मबंधुः ॥ ३० ॥ ब्रह्मा उवाच नैतत्स्वरूपं भवतोऽसौ पदार्थभेदग्रहैः पुरुषो यावदीक्षेत् ॥ ज्ञानस्य चार्थस्य गुणस्य चाश्रयो मायामया द्यतिरिक्तो यतस्त्वम् ॥ ३१ ॥ इंद्र उवाच इदमप्यच्युत विश्वभावनं वपुरानंदकरं मनोदृशम् ॥ सुरविद्विदक्षपणैरुदायुधैर्भुजदंडैरुपपन्नमष्टभिः ॥ ३२ ॥

स्वभावतस्तत्त्वज्ञानहीना जीवाः अतोऽज्ञानकृतं ममदुश्चेष्टितं क्षमस्वेत्याह यन्माययेति आत्मन्मात्मनि श्रितमनुगतं तव तत्त्वं न विदंति प्रणतानामात्मा बंधुश्च ॥ ३० ॥ ब्रह्मादयो न विदंतीति भृगुणोक्ते तदसहमानो ब्रह्मा तत्त्वज्ञानमाविष्कुर्वन्निवाह नैतदिति पदार्थभेदग्राहकैरिन्द्रियैर्गुणस्येन्द्रियस्य यद्वा ज्ञानार्थयोः कारणस्य सत्त्वादेः अतएव असतः मायामयात् व्यतिरिक्तो भवान् ॥ ३१ ॥ इंद्र तु इंद्रियविषयः सर्वोऽपि मिथ्येति ब्रह्मणोक्तमसहमान आह इदं तव वपुरपि उपपन्नमेव न तु प्रपंचवदनिर्वचनीयतयाऽनुपपन्नम् सुराणां विद्विषः क्षपयंतीति तथा तैर्भुजदंडैरुपलक्षितम् ॥ ३२ ॥